

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

1 (8)

Datum
2011-04-28

Diarienummer
511-997-10

NVR ID
NR2020906

BILDANDE AV NATURRESERVATET TUOMIKURSUN I PAJALA KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Tuomikursun.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas till fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Tuomikursun
Kommun:	Pajala
Lägesbeskrivning:	18 km O om Tärendö
Area:	216 ha
Fastigheter och ägare:	Kängisskogen 1:1 (del av), Sveaskog
Natura 2000:	Berör Torne- och Kalix älvsystem (SE0820430)
Sameby:	Sattajärvi

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t.ex. genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Inplantera växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
9. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgstorn.
12. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor, dikesrensning samt breddning/trädsäkring av kraftledningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla
3. Naturvårdsbränning efter särskild utredning.
4. Utförande av restaureringsåtgärder av engångskaraktär, exempelvis stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag.
5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t ex genom anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar, eldstäder och vindskydd.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.

3. Fånga, skada, döda eller bortföra ryggradsdjur. Insamla ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Skräpa ner.
7. Göra upp en eld som är större än ca 0,5 meter i diameter.
8. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 216 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 140 ha, varav produktiv skog ca 121 ha
Myr ca 75 ha

Tuomikursun ligger 19 kilometer öster om Tärendö i Pajala kommun. Området är flackt och består av skogs- och myrmosaik samt delar av ett större fastmarksområde i väster. Nära Tuomikursun ligger naturreservatet Suorsapakka och flera planerade naturreservat.

Delar av två större våtmarksområden berör området, Kuusivuoma i öster och Junkuvuoma i norr. Både Kuusivuoma och Junkuvuoma har klassats i Länsstyrelsens våtmarksinventering och bedöms vara av högsta respektive näst högsta naturvärdesklass. Delar av våtmarkerna är trädbevuxna, både av björk och av tall. Myrtallarna har ofta nått en anseelig ålder. I de norra och nordöstra delarna av området rinner flera mindre bäckar genom området. I anslutning till dessa övergår skogen till högproduktiv, örtrik granskog.

Skogarna i Tuomikursun utgörs av en annorlunda brandpräglad skogstyp motsvarande den struktur som man ofta finner i flerskiktad brandpräglad tallskog. Skogarna är varierande även om det alltid är gran som dominerar. Avverkningsstubbar förekommer endast undantagsvis. Delar består av stamtäta trädgrupper som är typiska för brandpräglade miljöer. I vissa partier förekommer självgallring och här och var står enstaka frodvuxna tallar. Andra delar har en något glesare struktur påträffas. Bitvis är skogen luckig med hög andel yngre gran, ofta som ett resultat av lågaföryngring.

I väster är skogen övervägande urskogsartad och har karaktären av äldre successionsskog som är uppkommen efter brand. Inslaget av lövträd som björk, asp och sälg är stort. Granöverståndare med brandljud förekommer rikligt. Något som bekräftar området särprägel är förekomsten av gran med dubbla brandljud, en sällsynt företeelse i Norrbottens naturskogar.

Mot öster finner man nästan övervägande gran- och lövskog av sumpskogskaraktär där det finns gott om både gamla träd och död ved av både gran och björk.

Länsstyrelsens bedömning

Tuomikursun utgörs av ett större skogs- och myrmosaikområde där både skog- och våtmarksmiljöer uppvisar mycket höga naturvärden. Området domineras av granskogar av skiftande karaktär. En stor andel av skogsmarken har en påfallande brandpräglad och urskogsartad karaktär. Ett säreget drag är den höga frekvensen av gamla granöverståndare med tydliga brandljud. Överlag finns allmänt med död ved i olika former. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 *Långsiktig skydd av skogsmark* i miljökvalitetsmålet *Levande skogar*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Tuomikursun uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Tuomikursun är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498.

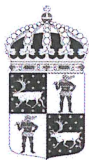
Det skyddsvärda området fortsätter österut på angränsande fastighet. Med anledning av överenskommelsen med Sveaskog har länsstyrelsen beslutat att i ett första steg bilda naturreservat på de delar av området som ägs av Sveaskog. Myndigheten kommer därefter att arbeta vidare med att lösa markfrågorna i övriga delar av området, för att så snart som möjligt kunna utöka naturreservatet till dess fulla omfattning.

Beslutet har föregåtts av samråd med Pajala kommun som inte har inkommit med svar.

Förslaget har också remitterats till Försvarmakten, SGU, Bergstaten och Skogsstyrelsen. Av dessa har Skogsstyrelsen och Försvarmakten angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU anger i sitt yttrande att området bedöms vara intressant för prospektering och de anser att det av föreskrifterna för naturreservatet ska framgå att prospektering är tillåten. SGU har även i sitt yttrande givit värdefull information om berggrunden i området.

Länsstyrelsen finner dock inte skäl att ändra de föreslagna reservatsföreskrifterna med anledning av synpunkterna som SGU framfört. Bergsstaten har avstått från att svara.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog är positiv till reservatsbildningen men anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas i beslut och skötselplan för naturvårdande skötsel av naturreservatet. Länsstyrelsen bedömer dock att beslutet och skötselplanen redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (8)

Datum
2011-04-28

Diarienummer
511-997-10

NVR ID
NR2020906

Blackstone Nickel AB innehar undersökningstillstånd enligt minerallagen som berör det aktuella området och man bedriver viss prospekteringsverksamhet inom området. Bolaget har därför förelagts att yttra sig om förslaget till beslut. I sitt yttrande avstyrker bolaget förslaget alternativt att länsstyrelsen avvaktar till att undersökningsarbetet är genomfört.

Länsstyrelsen konstaterar att det finns goda skäl för att Blackstone Nickel AB ska tillåtas slutföra de pågående undersökningarna i området. Samtidigt vill länsstyrelsen betona att det är av stor vikt att dessa undersökningar genomförs på ett sätt som innebär minsta möjliga skada på områdets värdefulla och känsliga naturmiljö. Villkoren för undersökningarna skulle på ett tydligt och ändamålsenligt sätt kunna styras via länsstyrelsens dispenshantering.

Länsstyrelsens samlade bedömning är därför att reservatsbildningen i området kan genomföras som planerat och myndigheten anser inte att det finns skäl att ändra reservatets avgränsning utifrån de synpunkter som framförts av Blackstone Nickel AB. Länsstyrelsen kommer att ställa sig positiv till en ansökan om dispens från Blackstone Nickel AB för att slutföra prospekteringsarbetena i området.

Sattajärvi sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. De tillstyrker förslaget.

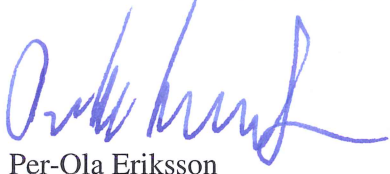
Naturskyddsföreningen i Norrbotten ställer sig i en skrivelse till Länsstyrelsen mycket positiva till reservatsbildningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

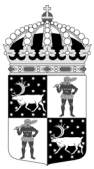
I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Mary Holmgren. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin och länsassessor Fredrik Hannu deltagit.

Per-Ola Eriksson

Mary Holmgren

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

8 (8)

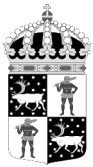
Datum
2011-04-28

Diarienummer
511-997-10

NVR ID
NR2020906

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-997-10

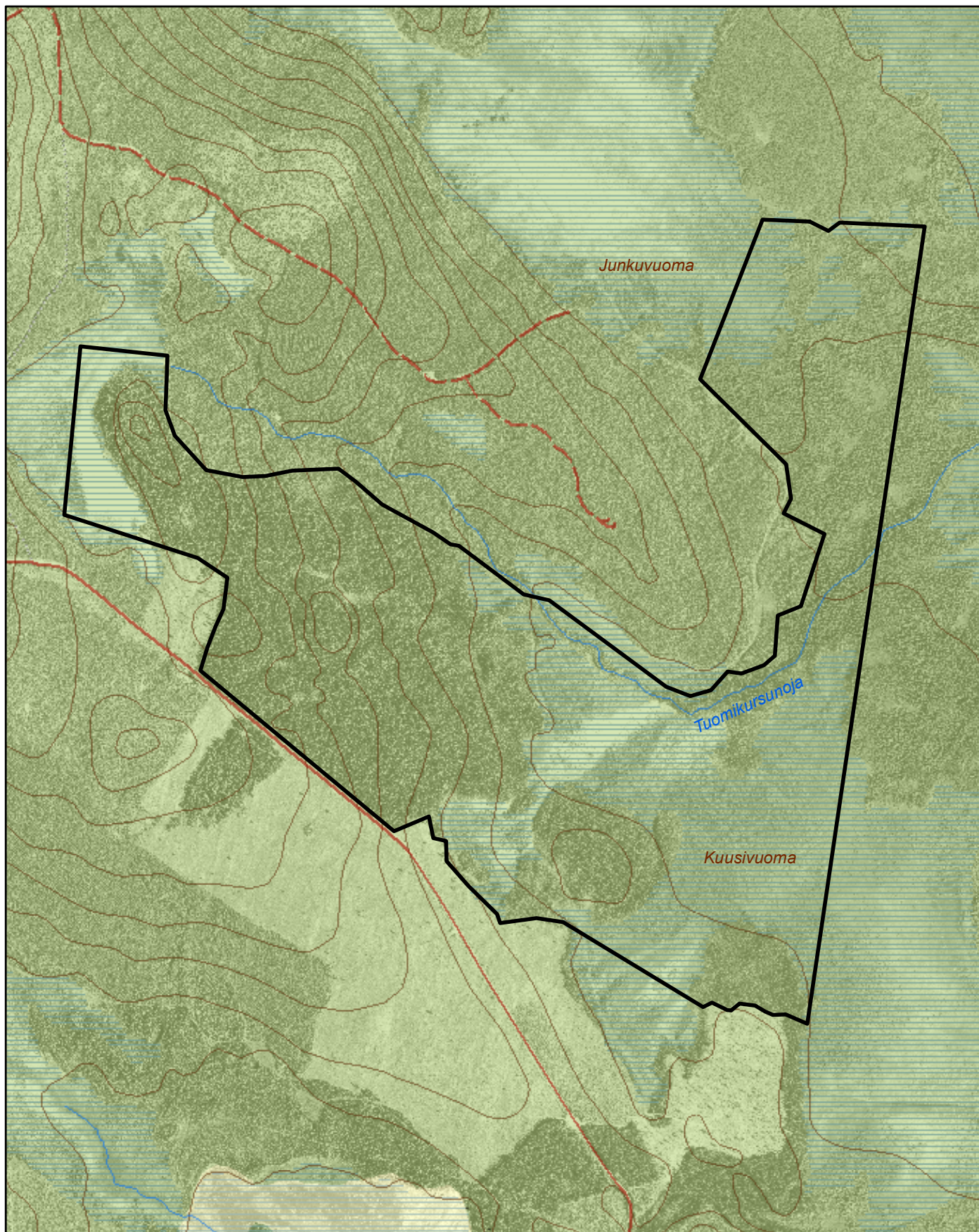
NR2020906

Bilaga 1

Naturreservatet Tuomikursun

Area 216 ha

Skala 1:15 000

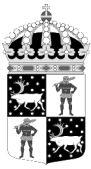

© Copyright Lantmäteriet 2011. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreservatet

0 1 Kilometer

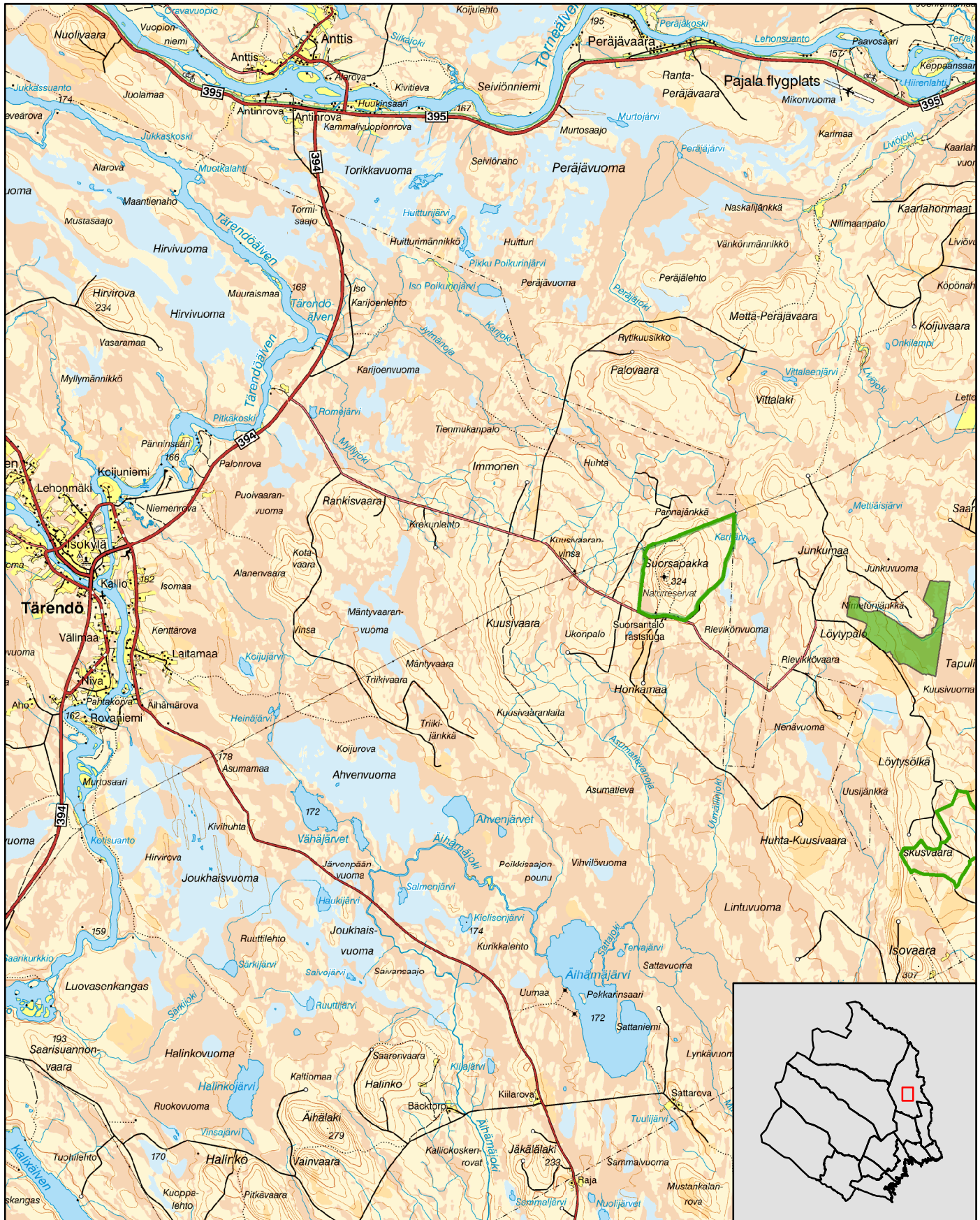

Naturreservatet Tuomikursun

Pajala kommun

Skala 1:125 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2011. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

- Naturreservatet Tuomikursun
- Andra naturreservat

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

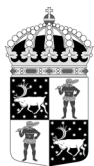
För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2011-04-28

Bilaga 4

Diarienummer
511-997-10

NVR ID
NR2020906

1 (3)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET TUOMIKURSUN I PAJALA KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-997-10.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas till fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

BEVARANDEMÅL

Skog

i) Värdekärna

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt.

Våtmarker

Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Sjöar och vattendrag

Den naturliga hydrologin och vegetationen skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Brand

Då skogarna i området är präglade av tidigare skogsbränder bör spontant uppkommen brand få löpa fritt så långt det är möjligt. Brandbekämpning ska främst ske för att förhindra spridning utanför reservatet. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturrestatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och efter att naturrestatet har beslutats.

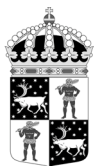
Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationstavla med föreskrifter sätts upp på lämplig plats, förslagsvis vid naturrestatet Suorsapakka där information för flera naturrestat i området kan samlas.

En mindre skylt, alternativt fräst träskylt med reservatsnamnet, bör även sättas upp vid skogsbilvägen som gränisar till reservatet.

Aktuell information om naturrestatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Länssstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2011-04-28

Bilaga 4

3 (3)

Diarienummer
511-997-10

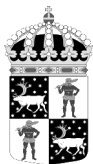
NVR ID
NR2020906

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Informationstavla vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Översyn och eventuell revidering av skötselplan	Senast 2021
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilaga:

A. Karta

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-997-10

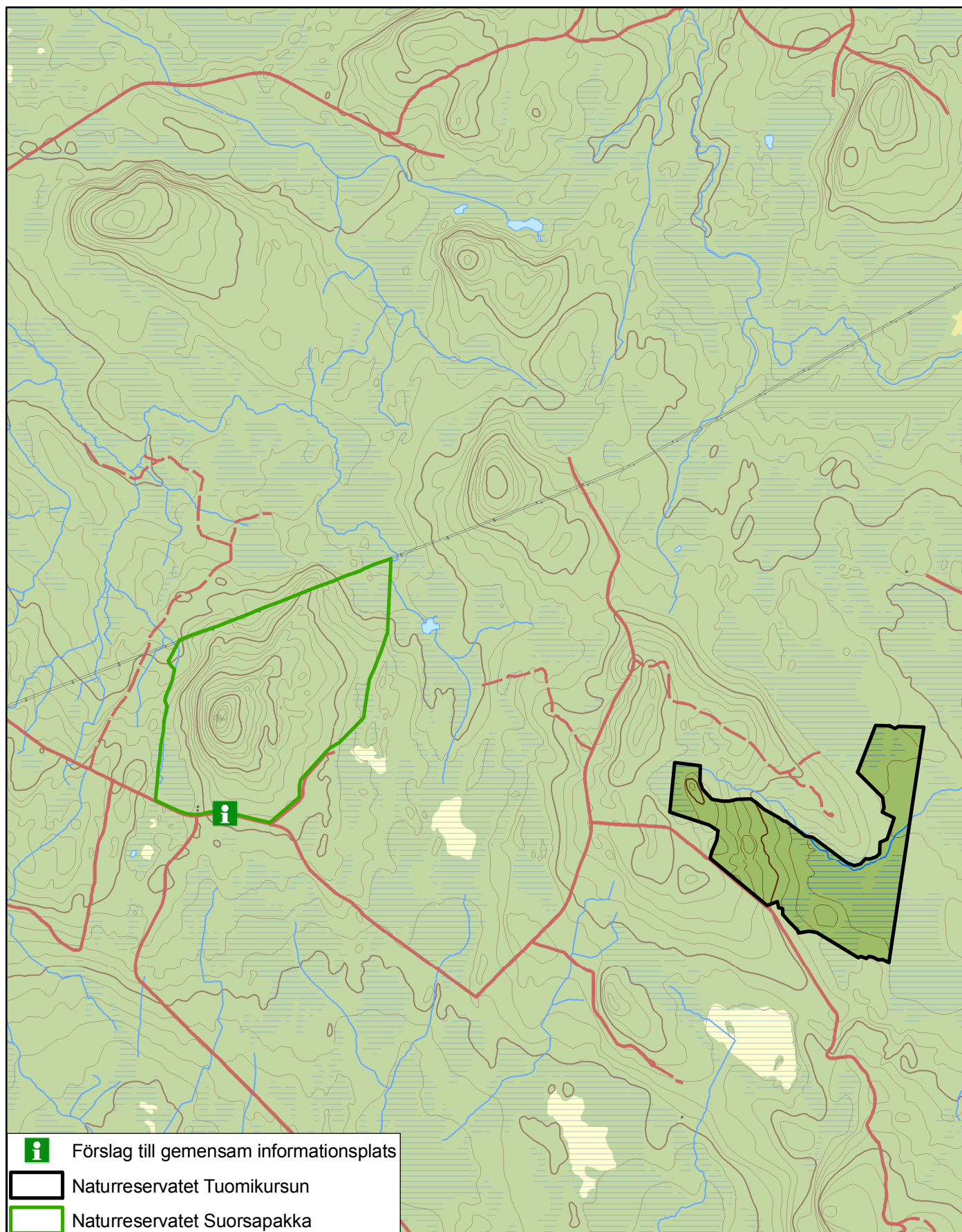
NR2020906

Bilaga A

Naturreservatet Tuomikursun

Avgränsning och information

Skala 1:50 000

© Copyright Lantmäteriet 2011. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 0,5 1 1,5 2 2,5 3 3,5 kilometer

